

Επιστημονική Ημερίδα:

“Υδατικοί πόροι, υποδομές και υπηρεσίες νερού:
Ιδιωτικοποίηση ή κοινωνικοποίηση;”

**Επανακοινωνικοποίηση υποδομών νερού:
Το παράδειγμα του Παρισιού**

Αλεξίου Γιώργος, Αγρονόμος Τοπογράφος Μηχανικός ΕΜΠ

Σταμούλη Παρασκευή, Αγρονόμος Τοπογράφος Μηχανικός, ΕΜΠ

Αθήνα, 4 Ιουλίου 2013

Γενικά στοιχεία - Παρίσι

Ο πληθυσμός της πόλης ανέρχεται σε 2.153.600 κατοίκους, ενώ μαζί με τα περίχωρα και τις γύρω κοινότητες αγγίζει τους 13.200.000 κατοίκους περίπου.

Η έκταση της πόλης φτάνει τα 105,4 km², ενώ ολόκληρη η μητροπολιτική περιοχή ξεπερνά τα 14.518 km².

Τα τρέχοντα δίκτυα ύδρευσης και αποχέτευσης δημιουργήθηκαν τη δεκαετία του 1860 και ολοκληρώθηκαν στις αρχές του 20^{ου} αιώνα. Το δίκτυο ύδρευσης απαρτίζεται από δύο μέρη:

- το δίκτυο πόσιμου νερού
- το δίκτυο αρδευτικού νερού

Αποτελεί ένα από τα μεγαλύτερα οικονομικά κέντρα της Ευρώπης και συγκεντρώνει το 30% των επιχειρηματιών ολόκληρης της χώρας.

Οι εταιρίες παροχής υπηρεσιών νερού Veolia και Suez έχουν ως έδρα το Παρίσι.

Το νερό με αριθμούς - Παρίσι

- 3,5 εκατομμύρια καθημερινοί χρήστες (μόνιμοι κάτοικοι, τουρίστες, εργαζόμενοι).
- 93.500 συνδέσεις σε 2,2 εκατομμύρια Παριζιάνους.
- 550.000m³ πόσιμου νερού καταναλώνονται καθημερινά από το Παρίσι (ή περίπου 120 - 130 L/άτομο/ημέρα), αρκετά μικρότερο από την Αθήνα.
- 170.000m³ μη πόσιμου νερού χρησιμοποιούνται σε ημερήσιο μέσο όρο (πότισμα πάρκων και κήπων, καθαρισμός δρόμων).
- Δύο κύρια ποτάμια - Σηκουάνας και Μάρνης, από όπου συλλέγεται το 50% του νερού.

Πηγή: Eau de Paris “Une politique en faveur d’une protection durable des ressources en eau”

- 102 πηγές, από όπου συλλέγεται το υπόλοιπο 50% του νερού που διατίθεται στους χρήστες.

Με λίγα λόγια....

Στη Γαλλία από τα μέσα του 19^{ου} αιώνα εφαρμοζόταν η σύμπραξη δημοσίου-ιδιωτικού τομέα (Σ.Δ.Ι.Τ.) στη διαχείριση του νερού.

Πρόκειται για το ονομαζόμενο «γαλλικό μοντέλο» στο οποίο οι επενδύσεις και η ιδιοκτησία των υποδομών ανήκουν στο δημόσιο και η διαχείριση και διανομή του νερού στον ιδιωτικό τομέα.

Το Παρίσι αποτέλεσε το διεθνές σύμβολο της Σ.Δ.Ι.Τ. από το 1984 ενώ το 2010 επιστρέφει στη δημόσια διαχείριση.

Πηγή: Eau de Paris “The remunicipalisation of Paris water supply service”

Ιστορική Εξέλιξη 1/3

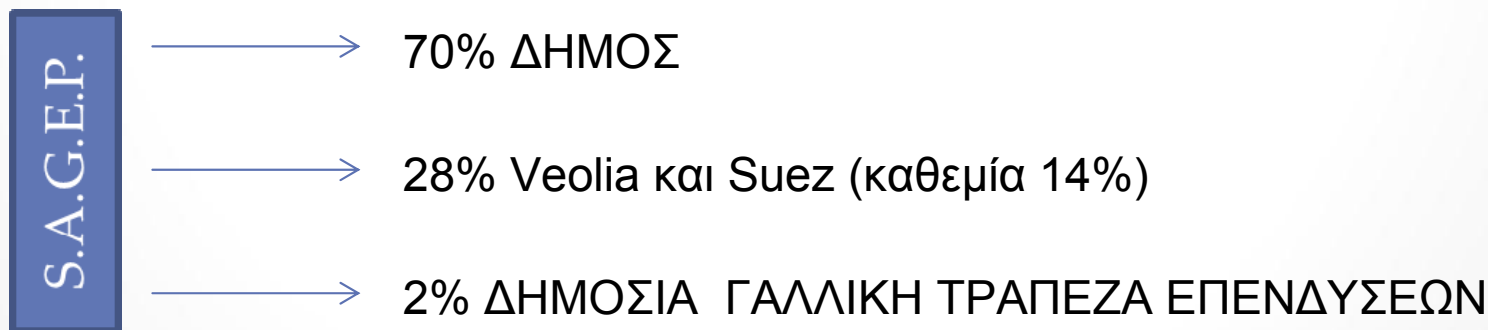
▪ **Έως το 1984**, τα συστήματα διαχείρισης νερού του Παρισιού κατείχε ο Δήμος με εξαίρεση την τιμολόγηση που είχε αποδοθεί στη Veolia (ή τότε Compagnie Générale des Eaux, 1860).

▪ **1984**: Ο δήμαρχος Jacques Chirac συμπράττει συμβόλαιο με τις θυγατρικές των Veolia και Suez για τη διαχείριση της τροφοδοσίας νερού και τις υπηρεσίες τιμολόγησης.

- Πρόσθετο μέρος της σύμπραξης: η συντήρηση του αρδευτικού δικτύου

▪ **1987**: Η παραγωγή νερού και ο μηχανισμός ελέγχου περνά στα χέρια των Veolia και Suez

- Ιδρύουν την κεφαλαιουχική εταιρεία S.A.G.E.P. (Société Anonyme de Gestion des Eaux de Paris)

Ιστορική Εξέλιξη 2/3

- **2001:** Εκλέγεται δήμαρχος του Παρισιού ο Bertrand Delanoë.
 - Επανεξέταση των υπηρεσιών ύδρευσης Παρισιού.
 - Απόφαση για στελέχωση των υπηρεσιών του Δήμου με στόχο τον έλεγχο των εταιριών.
- **2003:** Επαναδιαπραγμάτευση συμβολαίων.
 - Απαίτηση του Δήμου από τις Veolia και Suez πραγματοποίησης προγραμματισμένων, μη υλοποιημένων έργων.
- **2003 – 2008:** Εκπόνηση νομικών, οικονομικών και τεχνικών μελετών για την ίδρυση και οργάνωση της Eau de Paris (σημερινή δημόσια επιχείρηση ύδρευσης-αποχέτευσης του Παρισιού).
- **2008:** Δέσμευση του κόμματος Bertrand Delanoë στις επερχόμενες δημοτικές εκλογές για την ανάληψη της υπηρεσίας ύδρευσης – αποχέτευσης εξ ολοκλήρου από το Δήμο.
- **2008:** Επανεκλογή του Bertrand Delanoë.

Ιστορική Εξέλιξη 3/3

2008

24 και 25
Νοεμβρίου

Το δημοτικό συμβούλιο Παρισιού συσκέπτεται σχετικά με την ίδρυση της Eau de Paris ως δημοσίου φορέα.

2009

Ιανουάριος

Δημιουργία εταιρίας με οικονομική αυτονομία.

1^ο τρίμηνο

Σύσκεψη του δημοτικού συμβουλίου Παρισιού για το σύνολο των διατάξεων σχετικών με τη λειτουργία της διοίκησης.

Άνοιξη

Φάση 1:
Έναρξη δραστηριότητας γύρω από την παραγωγή, τη διανομή και την ποιότητα.

Δημιουργία εργαστηρίου παρακολούθησης της ποιότητας του νερού.

2010

Ιανουάριος

Φάση 2:

Ενσωμάτωση όλων των δραστηριοτήτων παραγωγής και διανομής πόσιμου νερού στο δημόσιο φορέα.

Στόχοι και αρμοδιότητες

Η Eau de Paris τελικώς αναλαμβάνει τη διαχείριση του συστήματος νερού του Παρισιού την 1^η Ιανουαρίου 2010.

Η επαναδημοτικοποίηση αποσκοπεί σε:

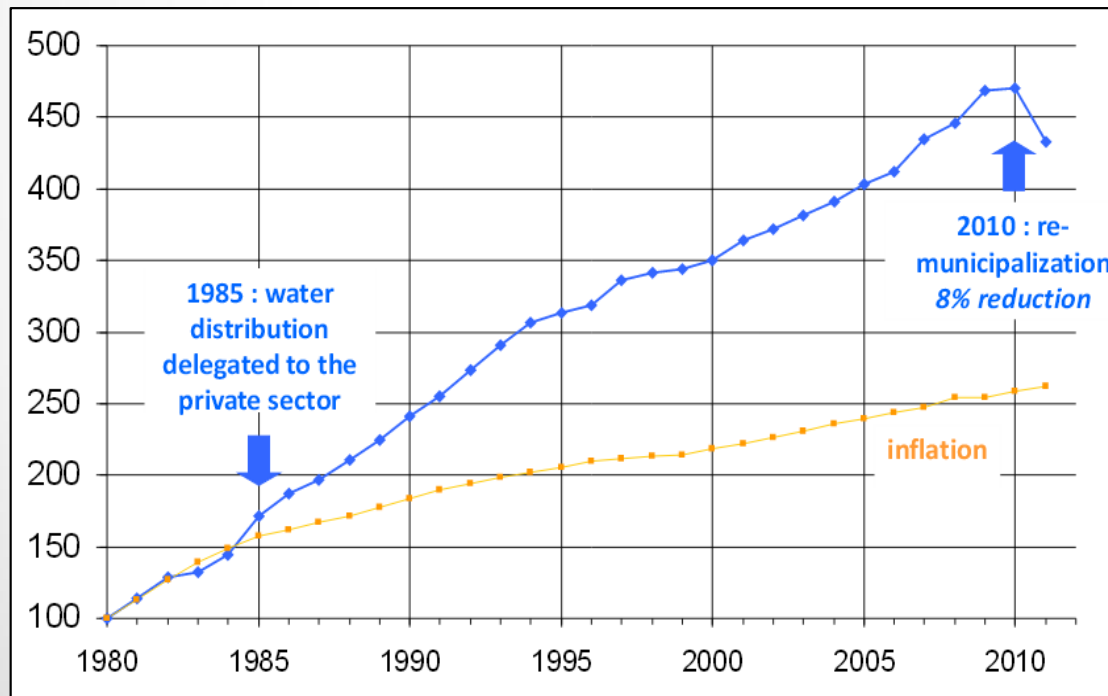
- ✓ Μόνιμη πρόσβαση των χρηστών σε όσο το δυνατόν καλύτερης ποιότητας νερό σε λογική τιμή.
- ✓ Διαφάνεια στη διαχείριση των υπηρεσιών νερού με μια πιο σαφή και ξεκάθαρη κατανομή ευθυνών.
- ✓ Αυξημένη συμμετοχή των χρηστών στο σύστημα διαχείρισης.
(ίδρυση ενός συμμετοχικού σώματος “Observatoire de l’eau”, αποτελούμενο κυρίως από χρήστες).
- ✓ Δράσεις για κοινωνική και περιβαλλοντική υπευθυνότητα.

□ Εξοικονόμηση χρημάτων

Η Eau de Paris ανακοινώνει ότι συνολικά εξοικονόμησε 35εκ ευρώ κατά τον πρώτο χρόνο εφαρμογής σε σχέση με τα αντίστοιχα προηγούμενα κόστη συμβολαίου με την Veolia και την Suez.

□ Μείωση τιμών

- Τον Ιανουάριο του 2011, ανακοινώνεται μείωση 8% στη τιμή του πόσιμου νερού ($1.0464\text{€/m}^3 \rightarrow 0.9627\text{€/m}^3$)
- Υπόσχεση ότι η τιμή νερού δεν θα αυξανόταν πάνω από τον πληθωρισμό ως το 2015, παρά την μείωση των εσόδων που συνδέονται με την μείωση των όγκων κατανάλωσης των κατοίκων.

Πηγή: Eau de Paris "The remunicipalisation of Paris water supply service"

Ο αντίλογος....

Ο αναπληρωτής διευθύνων Σύμβουλος της Veolia δήλωσε ότι το δημόσιο κοινό απλά καρπώνεται τα οφέλη των επενδύσεων των ιδιωτικών επιχειρήσεων. Συγκεκριμένα δήλωσε ότι:

"Το δημοτικό συμβούλιο επωφελείται από το πρόγραμμα επενδύσεων 250εκ. ευρώ που αναλάβαμε σε μια περίοδο 25 ετών. Αυτό θα μπορούσε να οδηγήσει σε μείωση των τιμών ακόμη και στην περίπτωση που οι υπηρεσίες παροχής νερού είχαν παραμείνει στα χέρια των ιδιωτών και μάλιστα σε έναν κατά πολύ μεγαλύτερο βαθμό"

- Δέσμευση για αύξηση ενδιαφέροντος για την προστασία των υδατικών πόρων και αντιμετώπιση της ρύπανσης μακροπρόθεσμα.
- Απόδοση του δικτύου, ανακαίνιση του υπάρχοντος δικτύου και όχι μόνο συντήρηση που γινόταν από τις ιδιωτικές εταιρείες (σύμφωνα με τους υπεύθυνους της Eau de Paris).
- Απώλεια επιστημονικής γνώσης/ γνώσεων μηχανικού με την μετάβαση από την ιδιωτική στη δημόσια ιδιοκτησία.
- Καμπάνιες για την προώθηση του νερού βρύσης έναντι του εμφιαλωμένου, την μείωση της κατανάλωσης και την ευαισθητοποίηση του κοινού για το νερό του Παρισιού.
- Διεύρυνση του συστήματος διαβούλευσης για συμμετοχή των χρηστών στη λήψη αποφάσεων.

□ Ποιότητα νερού

Δεν παρατηρήθηκε σημαντική διαφορά σε σχέση με την προηγούμενη περίοδο ιδιωτικής διαχείρισης αλλά ο νέος θεσμικός σχεδιασμός προβλέπει ολοκληρωμένο έλεγχο της ποιότητας.

□ Γεωγραφική κλίμακα

Στόχος η βιώσιμη διαχείριση του νερού όχι μόνο στο Μητροπολιτικό Παρίσι αλλά στην ευρύτερη περιοχή του Παρισιού (Grand Paris).

Συμπεράσματα

- Η επαναδημοτικοποίηση του νερού του Παρισιού ενείχε μια ιδιαίτερα πολιτική κίνηση.
- Η μετάβαση ήταν δύσκολη, ιδιαίτερα στο κομμάτι που αφορούσε την οικονομική διαχείριση και τα συστήματα πληροφοριών (ασαφή ιδιοκτησιακά όρια).
- Επιτεύχθηκε πάρα τις πολλές δυσκολίες μέσα στον προγραμματισμένο χρόνο.
- Ιδιαίτερα ενθαρρυντικά αποτελέσματα, ειδικά σε ό,τι αφορά τα οικονομικά μεγέθη.
- Μετάβαση του συστήματος διαχείρισης του νερού του Παρισιού από μια αδιαφανή, διασπασμένη διαχείριση σε μια πιο ολοκληρωμένη, διαφανή, μακροχρόνια και προοδευτική προσέγγιση.
- Η καλή λειτουργία της ύδρευσης ευνοείται από τον τοπικό δημοκρατικό έλεγχο και τη διαχείριση.

BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- *Pigeon, M., et al., Remunicipalization – Putting Water Back into Public Hands, Transnational Institute - Amsterdam, 2012.*
- *<http://www.globalwaterintel.com/archive/9/7/analysis/down-and-out-in-paris.html>*
- *<http://www.globalwaterintel.com/news/2011/12/veolia-disputes-paris-public-water-saving-claims.html>*
- *<http://www.globalwaterintel.com/news/2011/02/paris-marks-year-public-water-price-cut.html>*
- *<http://www.globalwaterintel.com/archive/9/7/analysis/down-and-out-in-paris.html>*
- *<http://www.suez-environnement.com/news/news/page/4/>*
- *<http://www.veolia.com/en/achievements/eau-solidaire-sedif.htm>*
- *http://www.eaudeparis.fr/page/accueil?page_id=1*

ΣΑΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ